

menarbejdningen af de to Pagter, kompliceret hele Situationen. Den jugoslaviske Delegerede *Majouranitch* uddybede i Aar de Synspunkter, der i Fjor var fremsat fra rumænsk Side og ansaa en indgaaende Analyse af de paagældende Forbehold overfor Kelloggpagten for paakrævet. Forbeholdene maatte give Anledning til store Betæneligheder, naar man skulde indarbejde Kelloggpagten i Forbundspagten. Hvad der i det ene Tilfælde kunde betragtes som Sikkerhedsventiler, vilde i det andet blive til Huller, der kun kunde svække den internationale Organisation, som Folkeforbundet var. Betragtningerne angaaende disse Forbeholds Betydning blev imødegaaet bl. a. af *Limburg* (Holland) og *Beckett* (Storbritannien), der mente, at man kunde se bort fra dem overfor det foreliggende Problem. De var jo ikke optagne i Kelloggpagten, der tværtimod fremtraadte som et gyldigt mellemfolkeligt Instrument uden Forbehold af nogen Art i Teksten. De fra hollandsk, engelsk og anden Side fremførte formelle Betragtninger kunde dog ikke overbevise de forannævnte Talere. Saaledes var altsaa paa dette betydningsfulde Punkt Meningerne stærkt delte.

Ved Siden af Spørgsmaalet om Betydningen af de overfor Kelloggpagten i sin Tid af visse Stater tagne Forbehold var det navnlig Spørgsmaalene om Retten til legitimt Selvforsvar (i Forhold til det almindelige Krigsforbud, samt Definitionen af Begrebet »fredelige Midler« (Kelloggpagtens Art. 2), der skulde afløse Retten til at ty til Krig. Allerede 1930 havde den finske Delegerede *Erich* fremhævet Nødvendigheden af, at der skabtes større Klarhed med Hensyn til, hvad der skulde forstaas ved Begreberne »fredelige« og »ikke fredelige« Midler. I den finske Regerings Svar af 30. Maj 1931 paa den af Generalsekretærens i Henhold til Forsamlingens tidligere nævnte Beslutning af 4. Oktober 1930 fremsendte Cirkulærskrivelse, var dette Spørgsmaal yderligere uddybet. Den finske Regering gjorde gældende, at det ikke udelukkende var Krigen, som dannede Modsætningen

til de fredelige Midler, der i Fremtiden alene skulde anvendes ved Løsningen af mellemfolkelige Tvistigheder — men at Tilflugt til Vaabenmagt, Anvendelse af Tvangsforholdsregler m. m., selv om saadanne Foranstaltninger ikke kunde anses for ensbetydende med Krig, ifølge hele deres Væsen maatte betragtes som ikke fredelige Midler. Herved rejstes hele Spørgsmaalet om Anvendelse af Repressalier og om Staternes Ret til — efter Kelloggpagten og i Tilfælde af dennes Indarbejdelse i Folkeforbundspagten efter denne Pagt — at ty til disse. Er Okkupationer med Vaabenmagt, Blokade, Flaadedemonstrationer og lignende Metoder forenelige med Begrebet fredelige Midler — og i hvilket Omfang, med hvilken Ret kan eventuelt saadanne Midler bringes i Anvendelse? Fra flere Sider sluttede man sig til det finske Synspunkt, saaledes den tyske Folkeretslærde *Mendelsohn-Bartholdy*. Grækenlands Repræsentant *Politis* rejste de to Spørgsmaal om Retten til Selvforsvar og Repressalier i hele deres Omfang og insisterede samtidig paa, at medens visse Stater (som England og Dominions) allerede havde gjort deres Ratifikation af eventuelle Ændringer i Pagten og den dermed følgende Udvidelse af Sanktionsforpligtelserne i Art. 16 afhængig af en kommende Nedrustningskonventions Ikrafttræden, maatte andre Stater indtage det omvendte Standpunkt, at deres Tilslutning til en eventuel Rustningsindskrænkning var afhængig af, at der tilvejebragtes større mellemfolkelig Sikkerhed, bl. a. gennem Vedtagelsen af de her drøftede Pagtændringer med Skærpe af Krigsforbudet og Udvidelsen af Sanktionerne. Der bestod saaledes efter hans Opfattelse en nøje Sammenhæng mellem Kelloggpagtens Indarbejdelse i Folkeforbundspagten og den forestaaende Nedrustningskonference.

Spørgsmaalet om Udvidelsen af Sanktionerne i Forbindelse med Pagtens Revision, som havde spillet en betydelig Rolle under første Udvalgs Forhandlinger i 1929 og 1930, drøftedes atter i Aar, men prægede ikke Forhandlingerne saa stærkt som tid-